

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи та
міжнародних зв'язків,
в.о. проректора закладу вищої
освіти з наукової роботи,
професор

Мар'яна ГРИЦЮК

« 28 » 11 2022 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ШКІРНІ ТА ВЕНЕРИЧНІ ХВОРОБИ

Роки навчання: **I-III**

Галузь знань **22 Охорона здоров'я**

Спеціальність **222 Медицина**

Освітньо-наукова програма **Медицина**

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти **Доктор філософії**

Спеціалізація **14.01.20 – Шкірні та венеричні хвороби**

Розглянуто

Кафедра дерматовенерології

завідувач кафедри дерматовенерології

 д.мед.н., професор Ольга ДЕНИСЕНКО

Протокол № 16 від «21» вересня 2022 року

Чернівці – 2022

Силабус дисципліни «Шкірні та венеричні хвороби»
для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «доктор філософії»
Спеціальності 222 «Медицина»
Освітньо-наукової програми «Медицина»
Спеціалізації 14.01.20 «Шкірні та венеричні хвороби»
«___» _____ 2022 року

Розробник програми: завідувач кафедри дерматовенерології, д.мед.н., професор
Ольга ДЕНИСЕНКО

Силабус розглянуто на засіданні кафедри дерматовенерології.
Протокол від “ 21 ” вересня 2022 року № 16.

Завідувач кафедри дерматовенерології,
д.мед.н., професор

 Ольга ДЕНИСЕНКО

Робочу програму схвалено на засіданні предметно-методичної комісії з дисциплін
терапевтичного профілю Буковинського державного медичного університету.
Протокол від “ 05 ” жовтня 2022 року № 2.

Голова предметно-методичної комісії
з дисциплін терапевтичного профілю,
д.мед.н., професор

 Віктор ТАЩУК

Затверджено на засіданні Вченої ради Буковинського державного медичного
університету.

Протокол № 6 від « 24 » листопада 2022 року

1. Загальні відомості

Відомості про викладачів навчальної дисципліни

Назва дисципліни	Шкірні та венеричні хвороби
Розробник навчальної програми	Завідувач кафедри дерматовенерології, д.мед.н., професор Ольга ДЕНИСЕНКО
Контактний телефон	(050) 527-94-34
E-mail:	dermatology@bsmu.edu.ua
Сторінка дисципліни на сайті кафедри	https://www.bsmu.edu.ua/dermatovenerologiyi/

2. Контактна інформація

Буковинський державний медичний університет

Кафедра дерматовенерології

Україна. 58002, м. Чернівці

вул. Лермонтова, 11

Тел. (050) 527-94-34

<https://www.bsmu.edu.ua/dermatovenerologiyi/>

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень, форма навчання	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 12 (1 кредит ECTS – 30 год.)	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Обов'язкова
Модулів – 3	Спеціальність 222 МЕДИЦИНА	Роки навчання 1-3
Загальна кількість годин – 360 год.		Семестр 1-6
Кількість аудиторних годин – 100 год.	Ступінь вищої освіти доктор філософії	Лекції – 20 год.
		Семінарські – 40 год.
		Практичні – 40 год.
Кількість годин самостійної роботи – 260 год.	Форма навчання денна/вечірня	Самостійна робота – 260 год.
		Вид контролю: Підсумковий модульний контроль

4. Політика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Шкірні та венеричні хвороби» є обов'язковою для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «доктор філософії» спеціальності 222 «Медицина», спеціалізації 14.01.20 «Шкірні та венеричні хвороби».

Здобувач зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з дисципліни «Шкірні та венеричні хвороби».

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;

- списування під час контролю знань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів);

- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;

- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, пацієнтами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;

- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх заняттях: лекціях, семінарських, практичних, підсумковому модульному контролю є обов'язковим з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

Політика дедлайну та відпрацювання здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання та консультацій (окрім випадків з поважної причини);

- відпрацювання пропущених занять з поважної причини здійснюється за індивідуальним графіком у т.ч. у зручний для викладача час, а також згідно з графіком відпрацювання та консультацій.

5. Порядок відпрацювання пропущених занять

Згідно Положення про порядок відпрацювання пропущених занять у БДМУ:

- Пропуск лекції є з поважної (хвороба, відрядження на наукову конференцію, курси підвищення кваліфікації та ін.) та без поважної причини. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового модульного контролю. Пропуск лекції без поважної причини відпрацьовується здобувачем вищої освіти через співбесіду, або презентацію пропущеної теми.

- Пропуск занять (практичних, семінарських), незалежно від причини пропуску, здобувач вищої освіти відпрацьовує викладачеві згідно з графіком консультацій та відпрацювання пропущених занять.

6. Анотація до дисципліни

Робоча програма підготовки докторів філософії за спеціалізацією «Шкірні та венеричні хвороби» складена на основі Закону України «Про вищу освіту», «Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», Положення про підготовку докторів філософії та докторів наук Буковинського державного медичного університету.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **модулів**:

Модуль 1. Актуальні питання сучасної дерматовенерологічної науки (120 годин).

Модуль 2. Ведення хворих у дерматовенерологічній клініці відповідно до сучасних стандартів та рекомендацій (120 годин).

Модуль 3. Профілактика та реабілітація шкірних та венеричних хвороб (120 годин).

7. Розподіл навчальних годин

Вид заняття / підсумкового контролю	Кількість годин
Лекції	20
Семінарські	40
Практичні	40
Самостійна робота	260
Підсумковий модульний контроль	Модульний контроль
Всього годин / кредити ECTS	360 / 12

8. Мета та завдання навчальної дисципліни

8.1. **Мета** викладання навчальної дисципліни «Шкірні та венеричні хвороби» передбачає здобуття та поглиблення комплексу знань, вмінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань з цієї дисципліни, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, що розв'язує актуальне наукове завдання дерматовенерології, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

8.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Шкірні та венеричні хвороби» є:

- Визначати нові наукові напрямки за спеціальністю «Шкірні та венеричні хвороби», теоретичні та практичні проблеми медицини у даній сфері;
- Оволодіти термінологією з досліджуваного наукового напрямку;
- Вивчити новітні методи дослідження та лікування в дерматовенерології;
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених шкірних та венеричних хвороб;
- Аналізувати типову та атипову клінічну картину найбільш поширених шкірних та венеричних хвороб, виявляти їх ускладнення;
- Складати план обстеження хворого та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при найбільш поширених шкірних та венеричних хворобах та їх ускладненнях, оцінювати прогноз щодо життя та працездатності хворих;
- Проводити диференційну діагностику, обґрунтовувати та формулювати діагноз найбільш поширених шкірних та венеричних хвороб;
- Визначити тактику ведення (рекомендації стосовно режиму, дієти, медикаментозного лікування, реабілітаційні заходи) хворого при найбільш поширених шкірних та венеричних хворобах та їх ускладненнях;
- Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах у дерматовенерології;
- Проводити первинну та вторинну профілактику, реабілітацію хворих із найбільш поширеними шкірними та венеричними захворюваннями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувача мають бути сформовані **компетентності:**

Інтегральна: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до безперервного науково-професійного саморозвитку та самовдосконалення.
- ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації із різних джерел.
- ЗК3. Здатність працювати автономно та в команді з дотриманням правил академічної доброчесності.
- ЗК4. Здатність до спілкування і роботи у професійному середовищі на національному та міжнародному рівнях.
- ЗК5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
- ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

Фахові компетентності спеціальності:

- ФК1. Глибокі знання і розуміння предметної області за обраним науковим напрямом і тематикою наукових досліджень та освітньою діяльністю.
- ФК2. Здатність до визначення потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових досліджень у сфері медицини, генерування наукових гіпотез.
- ФК3. Здатність формулювати дослідницькі питання, розробляти проект наукового дослідження.
- ФК4. Здатність обирати методи та кінцеві точки (критерії оцінки) дослідження відповідно до мети та завдань наукового проекту.
- ФК5. Опанування сучасними методами наукового дослідження.
- ФК6. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.
- ФК7. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) у науку, освіту та практику охорони здоров'я.
- ФК8. Здатність до оприлюднення результатів наукових досліджень в усній і письмовій формах відповідно до національних і міжнародних стандартів.
- ФК9. Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності у ЗВО у певній предметній області, зокрема у галузі «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина».
- ФК10. Здатність до лідерства, керування колективом.
- ФК11. Дотримання етики та академічної доброчесності .

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати: історію розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціалізацією «Шкірні та венеричні хвороби», етіологію, патогенез, класифікації, клінічні прояви, критерії діагностики, диференціальної діагностики, прогноз, сучасні стандарти діагностики, профілактики та лікування, невідкладну допомогу при захворюваннях та їх ускладненнях, актуальні наукові завдання та проблеми дерматовенерології.

Уміти:

- Проводити діагностику та лікування найбільш поширених шкірних та венеричних захворюваннях в умовах стаціонару відповідно до Національних стандартів та протоколів із використанням сучасних досягнень науки і техніки;

- Виконувати діагностичні процедури та інтерпретувати результати сучасних методів дослідження, здійснювати окремі лабораторні та інструментальні дослідження самостійно в межах наукової роботи;
- Застосовувати медичні інформаційні технології та медичну літературу у діагностиці та лікуванні шкірних та венеричних захворювань;
- Проводити патентно-інформаційний пошук з обраної наукової теми дослідження у вітчизняних та закордонних джерелах, наукометричних базах;
- Проводити критичний аналіз сучасних даних, розробку і синтез нових ідей з актуальних проблем дерматовенерології;
- Формулювати мету та наукові завдання з обраної наукової теми;
- Розробляти дизайн дослідження;
- Вибирати методи наукового дослідження, адекватні поставленим меті та завданням;
- Презентувати отримані дані у вигляді публікації та доповідей на національному та міжнародному рівні;
- Впроваджувати досягнення науки і техніки у клінічну практику.

Мати поняття щодо:

- застосування принципів доказової медицини у прийнятті діагностичних та терапевтичних рішень при шкірних та венеричних захворюваннях;
- нових напрямків наукових досліджень зі спеціальності “Шкірні та венеричні хвороби”;
- етики та методології наукового дослідження;
- сучасних підходів до міждисциплінарних наукових досліджень;
- особливостей методології педагогічного процесу зі спеціальності “Шкірні та венеричні хвороби”.

Форми та система забезпечення якості сформованих компетентностей та результатів навчання

Програмними результатами навчання, визначеними ОНП галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 222 Медицина є:

- ПРН 1. Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівнів і самореалізації.
- ПРН 2. Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх технологій.
- ПРН 3. Виявляти невирішені проблеми предметної області та галузі знань, критично їх осмислювати та визначати шляхи їх рішення.
- ПРН 4. Використовувати сучасні філософські засади наукового знання, демонструвати знання методології дослідження в цілому.
- ПРН 5. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження.
- ПРН 6. Розробляти дизайн та план наукового дослідження, використовуючи відповідні методи дослідження в галузі охорони здоров'я.
- ПРН 7. Виконувати оригінальне наукове дослідження.
- ПРН 8. Коректно оцінювати нові й складні явища та проблеми, самостійно і критично проводити аналіз і синтез наукових даних.
- ПРН 9. Виконувати та вдосконалювати сучасні методики дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності.
- ПРН 10. Аналізувати результати наукових досліджень із використанням статистичних методів.
- ПРН 11. Впроваджувати результати наукових досліджень в освітній процес, медичну практику та суспільство.
- ПРН 12. Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей і публікацій.

ПРН 13. Розвивати комунікації у професійному середовищі й громадській сфері.

ПРН 14. Організувати освітній процес та оцінювати його ефективність, рекомендувати шляхи його вдосконалення.

ПРН 15. Організувати роботу колективу (здобувачів вищої освіти, колег, міждисциплінарної команди).

ПРН 16. Дотримуватися етичних принципів у роботі з пацієнтами, експериментальними тваринами.

ПРН 17. Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

ПРН 18. Застосовувати сучасні науково-професійні знання в роботі освітнього та наукового спрямування.

ПРН 19. Застосовувати в лікувальній практиці новітніх медичних технологій, які ґрунтуються на принципах доказової медицини.

Міжпредметні зв'язки (пререквізити): нормальна та патологічна фізіологія, пропедевтика внутрішніх хвороб, внутрішня медицина, педіатрія, неврологія, акушерство та гінекологія, психологія, клінічна фармакологія.

9. Короткий зміст програми навчальної дисципліни

№ пп	Назва дисципліни	Кредити	Кількість годин				Розподіл кредитів по сем.		Заключний контроль	
			Всього	В тому числі			1 сем.	2 сем.		
				л	сем.	пр.				сам.
Перший рік навчання										
1	Шкірні та венеричні хвороби	4	120	10	16	16	78	2	2	1-2 сем. Залік
Другий рік навчання										
2	Шкірні та венеричні хвороби	4	120	10	12	12	86	2	2	3-4 сем. Залік
Третій рік навчання										
3	Шкірні та венеричні хвороби	4	120	-	12	12	96	2	2	5-6 сем. Залік
РАЗОМ		12	360	20	40	40	260			

Модуль 1. Актуальні питання сучасної дерматовенерологічної науки (120 годин).

Історія розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю “Шкірні та венеричні хвороби”. Нові напрямки наукових досліджень зі спеціальності “Шкірні та венеричні хвороби”. Сучасні методи лабораторної та інструментальної діагностики в дерматовенерології. Застосування принципів доказової медицини в дерматовенерології. Перебіг шкірних та венеричних захворювань на тлі коморбідної патології. Загальні принципи побудови дизайну дерматологічного дослідження. Етика та методологія наукового дослідження. Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень. Особливості викладання дерматовенерології у закладах вищої медичної освіти, технологія педагогічного процесу.

Модуль 2. Ведення хворих у дерматовенерологічній клініці відповідно до сучасних стандартів та рекомендацій (120 годин).

Ведення хворих з алергодерматозами (дерматитами, екземою, атопічним дерматитом), токсикодерміями. Ведення пацієнтів з вугровою хворобою та розацеа. Ведення хворих з еритемо-сквамозними дерматозами (псоріазом, червоним плоским лишаям). Ведення пацієнтів із кератомікозами, дерматомікозами, піодерміями, коростою. Ведення хворих із бульозними дерматозами, шкірними формами склеродермії, червоного вовчаку. Ведення пацієнтів із вітіліго, іхтіозом. Ведення хворих із венеричними хворобами (сифілісом, гонореєю, негонорейними інфекціями уrogenітального тракту).

Модуль 3. Профілактика та реабілітація шкірних та венеричних хвороб (120 годин).

Оцінка поширеності факторів ризику в розвитку основних шкірних та венеричних захворювань та розробка профілактичних заходів з урахуванням етіологічних та патогенетичних чинників. Сучасні принципи реабілітації хворих із найбільш поширеними шкірними та венеричними захворюваннями. Основна облікова медична документація в закладах охорони здоров'я. Значення сучасних комп'ютерних технологій у практиці лікаря-дерматовенеролога.

10. Структура навчальної дисципліни

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					Усьо-го	у тому числі				
		л	сем	пр	інд	с.р		л	сем	пр	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Актуальні питання сучасної дерматовенерологічної науки												
Тема лекції 1. Історія розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю "Шкірні та венеричні хвороби". Тема семінарського заняття 1. Історія розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю "Шкірні та венеричні хвороби". Тема практичного заняття 1. Сучасні методи лабораторної та інструментальної діагностики в дерматовенерології. Тема самостійної роботи 1. Використання сучасних до-	21	2	4	2	-	13	21	2	4	2	-	13

сягнень науки і тех.-ніки при проведенні діагностичного пошуку та визначенні мети і завдань наукового дослідження.												
Тема лекції 2. Етика та методологія наукового дослідження. Застосування принципів доказової медицини в дерматовенерології. Тема семінарського заняття 2. Етика та методологія наукового дослідження. Тема практичного заняття 2. Застосування принципів доказової медицини в дерматовенерології. Тема самостійної роботи 2. Пошук нових наукових даних, що розширюють сферу знань у дослідницькій проблемі.	21	2	2	4	-	13	21	2	2	4	-	13
Тема лекції 3. Нові напрямки наукових досліджень зі спеціальності “Шкірні та венеричні хвороби”. Тема семінарського заняття 3. Застосування принципів доказової медицини в дерматовенерології Тема практичного заняття 3. Нові напрямки наукових досліджень зі спеціальності “Шкірні та венеричні хвороби”. Тема самостійної роботи 3. Статистична обробка даних в дерматовенерологічних дослідженнях.	21	2	2	2	-	15	21	2	4	2	-	15
Тема лекції 4. Перебіг шкірних та венеричних захворювань на тлі коморбідної патології. Сучасні	21	2	2	2	-	15	21	2	2	2	-	15

<p>підходи до міждисциплінарних наукових досліджень. Тема семінарського заняття 4. Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень. Тема практичного заняття 4. Загальні принципи побудови дизайну дерматологічного дослідження. Тема самостійної роботи 4. Впровадження досягнень науки у клінічну практику.</p>												
<p>Тема семінарського заняття 5. Методологія аналізу результатів досліджень та підготовки публікації і доповідей для представлення на фахових форумах національного та міжнародного рівнів Тема практичного заняття 5. Перебіг шкірних та венеричних захворювань на тлі коморбідної патології. Тема самостійної роботи 5. Презентація отриманих даних у вигляді публікації та доповідей на національному та міжнародному рівні.</p>	16	-	4	4	-	8	16	-	4	4	-	8
<p>Тема лекції 6. Технологія педагогічного процесу та методологія викладання дерматовенерології у закладах вищої медичної освіти. Тема семінарського заняття 6. Особливості викладання дерматовенерології у закладах вищої медичної освіти.</p>	20	2	2	2	-	14	20	2	2	2	-	14

<p>Тема практичного заняття 6. Презентація отриманих даних у вигляді публікації та доповідей на національному та міжнародному рівні.</p> <p>Тема самостійної роботи 6. Методологія викладання дерматовенерології у закладах вищої медичної освіти.</p>													
Разом за модулем 1	120	10	16	16	-	78	120	10	16	16	-	78	
Модуль 2. Ведення хворих у дерматовенерологічній клініці													
<p>Тема лекції 1. Ведення пацієнтів з алергодерматозами.</p> <p>Тема семінарського заняття 1. Ведення пацієнтів із токсикодерміями.</p> <p>Тема практичного заняття 1. Ведення пацієнтів із дерматитами та екземою.</p> <p>Тема самостійної роботи 1. Спеціальні методи обстеження елементів шкірної висипки при шкірних та венеричних хворобах.</p>	18	2	2	2	-	12	18	2	4	2	-	12	
<p>Тема лекції 2. Ведення пацієнтів з еритемо-сквамозними дерматозами.</p> <p>Тема семінарського заняття 2. Ведення пацієнтів із параспориозом.</p> <p>Тема практичного заняття 2. Ведення хворих із псоріазом та червоним плоским лишаєм.</p> <p>Тема самостійної роботи 2. Патогістологічні особливості елементів висипки при гострих та хронічних дерматозах.</p>	16	2	2	2	-	10	16	2	2	2	-	10	

<p>Тема лекції 3. Ведення пацієнтів із дерматомікозами.</p> <p>Тема семінарського заняття 3. Ведення пацієнтів із кандидозами.</p> <p>Тема практичного заняття 3. Ведення пацієнтів із рубромікозом, епідермофітією, піддермією та коростою.</p> <p>Тема самостійної роботи 3. Сучасні лабораторні та інструментальні методи обстеження хворих на піддермії, дерматомікози, трихомікози, дерматозоонози.</p>	24	2	2	2	-	18	24	2	2	2	-	18
<p>Тема лекції 4. Ведення пацієнтів із бульозними дерматозами.</p> <p>Тема семінарського заняття 4. Ведення пацієнтів із пемфігоїдом.</p> <p>Тема практичного заняття 4. Ведення пацієнтів із пухирчаткою та герпетичним дерматитом Дюринга.</p> <p>Тема самостійної роботи 4. Спеціальні методи дослідження при бульозних дерматозах та їх діагностичне значення.</p>	16	2	2	2	-	10	16	2	2	2	-	10
<p>Тема семінарського заняття 5. Ведення пацієнтів із шкірними формами системних захворювань сполучної тканини.</p> <p>Тема практичного заняття 5. Ведення пацієнтів із шкірними формами склеро-</p>	14	-	2	2	-	10	14	-	2	2	-	10

дермії та червоного вовчаку. Тема самостійної роботи 5. Спеціальні методи дослідження при шкірних формах системних захворювань сполучної тканини та їх діагностичне значення.												
Тема лекції 6. Ведення пацієнтів із венеричними хворобами. Тема семінарського заняття 6. Ведення пацієнтів із пізніми формами сифілісу. Тема практичного заняття 6. Ведення хворих із сифілісом. Тема самостійної роботи 6. Сучасні лабораторні методи дослідження при сифілісі та їх діагностичне значення.	18	2	2	1	-	13	18	2	2	1	-	13
Тема практичного заняття 7. Ведення пацієнтів із гонореєю та негонорейними уретритами. Тема самостійної роботи 7. Сучасні методи лабораторних досліджень при гонорейних та негонорейних інфекціях уrogenітального тракту.	14	-	-	1	-	13	14	-	-	1	-	13
Разом за модулем 2	120	10	12	12	-	86	120	10	12	12	-	86
Модуль 3. Профілактика та реабілітація шкірних та венеричних хвороб												
Тема семінарського заняття 1. Сучасні дані щодо поширеності та факторів ризику в розвитку основних шкірних захворювань. Тема практичного заняття 1. Оцінка поширеності та факторів ризику в роз-	20	-	2	2	-	16	20	-	2	2	-	16

<p>витку основних шкірних захворювань.</p> <p>Тема самостійної роботи 1. Сучасні наукові дані щодо поширеності та факторів ризику в розвитку основних шкірних захворювань.</p>												
<p>Тема семінарського заняття 2. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з найбільш поширеними інфекційними шкірними захворюваннями (дерматомікози, піодермії, дерматозонози, вірусні дерматози).</p> <p>Тема практичного заняття 2. Розробка профілактичних та реабілітаційних заходів щодо хворих на основні інфекційні шкірні хвороби (піодермії, дерматомікози, дерматозонози, вірусні дерматози).</p> <p>Тема самостійної роботи 2. Сучасні реабілітаційні заходи щодо хворих на основні інфекційні шкірні захворювання. Методи профілактики основних інфекційних шкірних захворювань з урахуванням етіологічних та патогенетичних чинників.</p>	20	-	2	2	-	16	20	-	2	2	-	16
<p>Тема семінарського заняття 3. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з найбільш поширеними неін-</p>	20	-	2	2	-	16	20	-	2	2	-	16

<p>фекційними шкірними захворюваннями (алергодерматози, ліхени, бульозні дерматози, дифузні захворювання сполучної тканини)..</p> <p>Тема практичного заняття 3. Розробка профілактичних та реабілітаційних заходів щодо хворих на основні неінфекційні шкірні захворювання (алергодерматози, ліхени, бульозні дерматози, дифузні захворювання сполучної тканини та ін.).</p> <p>Тема самостійної роботи 3. Сучасні реабілітаційні заходи щодо хворих на основні неінфекційні шкірні захворювання. Методи профілактики основних неінфекційних шкірних захворювань з урахуванням етіологічних та патогенетичних чинників.</p>												
<p>Тема семінарського заняття 4. Сучасні дані щодо поширеності та факторів ризику в розвитку основних венеричних захворювань – інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом.</p> <p>Тема практичного заняття 4. Оцінка поширеності та факторів ризику в розвитку основних венеричних захворювань.</p> <p>Тема самостійної роботи 4. Сучасні наукові дані щодо поширеності та</p>	20	-	2	2	-	16	20	-	2	2	-	16

факторів ризику в розвитку основних венеричних захворювань.												
<p>Тема семінарського заняття 5. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих із найбільш поширеними венеричними захворюваннями.</p> <p>Тема практичного заняття 5. Розробка профілактичних та реабілітаційних заходів щодо основних венеричних захворювань з урахуванням етіологічних та патогенетичних чинників.</p> <p>Тема самостійної роботи 5. Сучасні методи профілактики основних венеричних захворювань з урахуванням етіологічних чинників.</p>	20	-	2	2	-	16	20	-	2	2	-	16
<p>Тема семінарського заняття 6. Значення сучасних комп'ютерних технологій у практиці дерматовенеролога.</p> <p>Тема практичного заняття 6. Основна облікова медична документація в закладах охорони здоров'я.</p> <p>Тема самостійної роботи 6. Основна облікова медична документація в закладах охорони здоров'я. Значення сучасних комп'ютерних технологій у практиці дерматовенеролога.</p>	20	-	2	2	-	16	20	-	2	2	-	16
Разом за модулем 3	120	-	12	12	-	96	120	-	12	12	-	96

11. Тематичний план лекцій, семінарських, практичних занять та самостійної роботи

МОДУЛЬ 1.

Актуальні питання сучасної дерматовенерологічної науки (120 год.)

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю “Шкірні та венеричні хвороби”	2
2	Етика та методологія наукового дослідження. Застосування принципів доказової медицини в дерматовенерології.	2
3	Нові напрямки наукових досліджень зі спеціальності “Шкірні та венеричні хвороби”.	2
4	Перебіг шкірних та венеричних захворювань на тлі коморбідної патології. Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень.	2
5	Технологія педагогічного процесу та методологія викладання дерматовенерології у закладах вищої медичної освіти.	2
Разом		10

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю “Шкірні та венеричні хвороби”	4
2	Етика та методологія наукового дослідження.	2
3	Застосування принципів доказової медицини в дерматовенерології.	2
4	Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень.	2
5	Методологія аналізу результатів досліджень та підготовки публікації і доповідей для представлення на фахових форумах національного та міжнародного рівнів.	4
6	Особливості викладання дерматовенерології у закладах вищої медичної освіти.	2
Разом		16

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасні методи лабораторної та інструментальної діагностики в дерматовенерології.	2
2	Застосування принципів доказової медицини в дерматовенерології.	4
3	Нові напрямки наукових досліджень зі спеціальності “Шкірні та венеричні хвороби”.	2
4	Загальні принципи побудови дизайну дерматологічного дослідження.	2
5	Перебіг шкірних та венеричних захворювань на тлі коморбідної патології.	4
6	Презентація отриманих даних у вигляді публікації та доповідей на національному та міжнародному рівні.	2
Разом		16

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Використання сучасних досягнень науки і техніки при проведенні діагностичного пошуку та визначенні мети і завдань наукового дослідження.	13
2	Пошук нових наукових даних, що розширюють сферу знань в дослідницькій проблемі.	13
3	Статистична обробка даних в дерматовенерологічних дослідженнях.	15
4	Впровадження досягнень науки у клінічну практику.	15
5	Презентація отриманих даних у вигляді публікації та доповідей на національному та міжнародному рівні.	8
6	Методологія викладання дерматовенерології у закладах вищої медичної освіти.	14
Разом		78

МОДУЛЬ 2.

Ведення хворих у дерматовенерологічній клініці (120 годин)

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ведення пацієнтів з алергодерматозами.	2
2	Ведення пацієнтів з еритемо-сквамозними дерматозами.	2
3	Ведення пацієнтів із дерматомикозами.	2
4	Ведення пацієнтів із бульозними дерматозами.	2
5	Ведення пацієнтів із венеричними хворобами.	2
Разом		10

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ведення пацієнтів із токсикодерміями.	2
2	Ведення пацієнтів із парасоріазом.	2
3	Ведення пацієнтів із кандидозами.	2
4	Ведення пацієнтів із пемфігоїдом.	2
5	Ведення пацієнтів із шкірними формами системних захворювань сполучної тканини.	2
6	Ведення пацієнтів із пізніми формами сифілісу.	2
Разом		12

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ведення пацієнтів із дерматитами та екземою.	2
2	Ведення хворих із псоріазом та червоним плоским лишаям.	2
3	Ведення пацієнтів із рубромікозом, епідермофітією, піодермією та коростою.	2
4	Ведення пацієнтів із пухирчаткою та герпетиформним дерматитом Дюринга.	2
5	Ведення пацієнтів із шкірними формами склеродермії та червоного вовчаку.	2
6	Ведення пацієнтів із сифілісом.	1
7	Ведення пацієнтів із гонореєю та негонорейними уретритами.	1
Разом		12

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Спеціальні методи обстеження елементів шкірної висипки при шкірних та венеричних хворобах.	12
2	Патогістологічні особливості елементів висипки при гострих та хронічних дерматозах.	10
3	Сучасні лабораторні та інструментальні методи обстеження хворих на піодермії, дерматомикози, трихомікози, дерматозоозни.	18
4	Спеціальні методи дослідження при бульозних дерматозах та їх діагностичне значення.	10
5	Спеціальні методи дослідження при шкірних формах системних захворювань сполучної тканини та їх діагностичне значення.	10
6	Сучасні лабораторні методи дослідження при сифілісі та їх діагностичне значення.	13
7	Сучасні методи лабораторних досліджень при гонорейних та негонорейних інфекціях уrogenітального тракту, їх діагностичне значення.	13
Разом		86

МОДУЛЬ 3.

Профілактика та реабілітація шкірних та венеричних хвороб (120 годин)

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасні дані щодо поширеності та факторів ризику в розвитку основних шкірних захворювань.	2
2	Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з найбільш поширеними інфекційними шкірними захворюваннями (дерматомикози, піодермії, дерматозоозни, вірусні дерматози).	2
3	Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з найбільш поширеними неінфекційними шкірними захворюваннями (алергодерматози, ліхени, бульозні дерматози, дифузні захворювання сполучної тканини).	2

4	Сучасні дані щодо поширеності та факторів ризику в розвитку основних венеричних захворювань – інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом.	2
5	Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих із найбільш поширеними венеричними захворюваннями.	2
6	Значення сучасних комп'ютерних технологій у практиці дерматовенеролога.	2
Разом		12

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Оцінка поширеності та факторів ризику в розвитку основних шкірних захворювань.	2
2	Розробка профілактичних та реабілітаційних заходів щодо хворих на основні інфекційні шкірні хвороби (піодермії, дерматомикози, дерматозоонози, вірусні дерматози).	2
3	Розробка профілактичних та реабілітаційних заходів щодо хворих на основні неінфекційні шкірні захворювання (алергодерматози, ліхени, бульозні дерматози, дифузні захворювання сполучної тканини та ін.).	2
4	Оцінка поширеності та факторів ризику в розвитку основних венеричних захворювань.	2
5	Розробка профілактичних та реабілітаційних заходів щодо основних венеричних захворювань з урахуванням етіологічних та патогенетичних чинників.	2
6	Основна облікова медична документація в закладах охорони здоров'я.	2
Разом		12

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасні наукові дані щодо поширеності та факторів ризику в розвитку основних шкірних захворювань.	16
2	Сучасні реабілітаційні заходи щодо хворих на основні інфекційні шкірні захворювання. Методи профілактики основних інфекційних шкірних захворювань з урахуванням етіологічних та патогенетичних чинників.	16
3	Сучасні реабілітаційні заходи щодо хворих на основні неінфекційні шкірні захворювання. Методи профілактики основних неінфекційних шкірних захворювань з урахуванням етіологічних та патогенетичних чинників.	16
4	Сучасні наукові дані щодо поширеності та факторів ризику в розвитку основних венеричних захворювань.	16
5	Сучасні методи профілактики основних венеричних захворювань з урахуванням етіологічних чинників.	16
6	Основна облікова медична документація в закладах охорони здоров'я. Значення сучасних комп'ютерних технологій у практиці лікаря-дерматовенеролога.	16
Разом		96

12. Індивідуальні завдання

- Створення доповіді на проблемну тематику з презентацією у сучасних форматах (ppt, prezi) на основі матеріалів останніх з'їздів, конгресів, конференцій.
- Оволодіння методикою лабораторного та інструментального обстеження хворого в межах запланованої наукової роботи.

13. Види навчання

Видами навчальних занять зі спеціалізації «Шкірні та венеричні хвороби» є: лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальна робота аспірантів/здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня «Доктор філософії».

14. Методи контролю успішності навчання

Оцінювання – це один із завершальних етапів навчальної діяльності та визначення успішності навчання. Оцінка за дисципліну «Шкірні та венеричні хвороби» визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах), отриманих за модулі I-III та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку аспірант/здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення дисципліни, становить 200, у тому числі:

за поточну навчальну діяльність – 120 балів;

за результатами підсумкового модульного контролю – 80 балів.

15. Оцінювання рівня підготовки здобувача ступеня вищої освіти

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Поточна навчальна діяльність оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою з використанням прийнятих у ВНЗ критеріїв оцінювання. Поточна навчальна діяльність включає оцінювання початкового рівня знань (усне або письмове опитування, тестовий контроль з використанням тестових завдань), оцінювання основного етапу заняття (контроль професійних умінь та навичок, вирішення типових ситуаційних задач), оцінювання кінцевого рівня знань на занятті (вирішення ситуаційних задач, інтерпретація результатів лабораторних та інших методів обстеження).

Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у Модулях I-III дисципліни (див. таблицю).

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант/здобувач за поточну діяльність під час вивчення дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у Модулях I-III **і становить 120 балів**.

Мінімальна кількість балів з дисципліни, яку повинен набрати аспірант/здобувач для допуску до підсумкового модульного контролю, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у Модулях I-III **і становить 40 балів**.

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенні вивчення всіх тем модулів I-III на останньому занятті з дисципліни.

Обов'язковим для підсумкового модульного контролю (іспиту) є складання заліків (проміжного контролю) за Модулями I-III.

Для аспірантів/здобувачів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум (40 балів), для одержання іспиту обов'язкове перескладання заліків за Модулі I-III.

Форма проведення підсумкового контролю є стандартизованою (тестові завдання, ситуаційні задачі, усний та письмовий контроль теоретичних знань, практична перевірка навичок та вмінь, програмований комп'ютерний контроль) відповідно до ОНП.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо аспірант/здобувач набрав не менше 50 балів з можливих 80.

Таблиця

Номер модуля, к-сть навч. годин/ к-сть кредитів ECTS	Кількість тем	Конвертація у бали традиційних оцінок				Міні- мальна кількість балів
		«5»	«4»	«3»	«2»	
Модуль 1 120/4	16	3	2	1	0	
ВСЬОГО Модуль I		48	32	16	0	16
Модуль 2 120/4	12	3	2	1	0	
ВСЬОГО Модуль II		36	24	12	0	12
Модуль 3 120/4	12	3	2	1	0	
ВСЬОГО Модуль III		36	24	12	0	12
РАЗОМ поточна успішність	40	120	80	40	0	40
ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ		80	65	50	0	
Межі балів за шкалою ECTS		180-200	179-150	149-120	119 і менше	

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття Модулів I-IV.

Оцінювання дисципліни. Оцінка за дисципліну визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (Модулі I-IV) та балу за підсумковий модульний контроль і відображається за 200-бальною шкалою.

Оцінка з дисципліни вноситься науковим керівником до «Відомості результатів поточного та підсумкового модульного контролю», «Індивідуального навчального плану аспіранта/здобувача».

Бали з дисципліни конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як наведено у таблиці.

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант/здобувач	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант/здобувач	«2»

За умов успішного завершення курсу аспірант отримує сертифікат, у якому зазначено назву навчального курсу, відмітку про успішність навчання та кількість кредитів.

16. Методи навчання

Освітня підготовка аспірантів ґрунтується на використанні лекцій, практичних занять, семінарів, тренінгів із застосуванням дистанційних форм навчання.

Під час освітньої підготовки аспірант має оволодіти технологією інформаційного пошуку, комунікацій, презентацій результатів дослідження, написання дисертації тощо.

17. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення, розроблене БДМУ та кафедрою:

- освітньо-наукова програма (ОНП) підготовки здобувачів ступеню вищої освіти «доктор філософії» за напрямом підготовки 222 «Медицина»;
- програма навчальної дисципліни «Шкірні та венеричні хвороби» для здобувачів ступеню вищої освіти «доктор філософії» за напрямом підготовки 222 «Медицина»;
- навчальний план, розроблений на принципах Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).
- підручники, навчальні посібники.

18. Рекомендована література

18.1. Базова

1. Дерматологія, венерологія : підручник / Л. А. Болотна, В. С. Глушок, О. І. Денисенко та ін. / За ред. проф. Т. В. Святенко, проф. І. В. Свистунова. Вінниця : Нова книга, 2021.
2. Дерматологія, венерологія : підручник / За ред. В. І. Степаненка. К. : КІМ, 2012.
3. Дерматологія та венерологія : навчальний посібник / О. І. Денисенко, М. П. Перепічка, М. Ю. Гаєвська та ін. Чернівці, 2019.
4. Основи діагностики та лікування в дерматовенерології: навчальний посібник / О. І. Денисенко, М. Ю. Гаєвська, М. П. Перепічка та ін. Чернівці, 2017.
5. Мавров І. І. Статеві хвороби. Навчальний посібник. Тернопіль: Укрмед-книга, 2005.

13.2. Допоміжна

1. Акне. Клінічна настанова, заснована на доказах. 2017 / Сайт МОЗ України https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/akn_akne.pdf
2. Атопічний дерматит. Клінічна настанова, заснована на доказах. 2016 / Сайт МОЗ України https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_670_akn_ad.pdf
3. Бульозний епідермоліз. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. 2016 / Сайт МОЗ України [електронний ресурс] https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_135_akn_be.pdf
4. Гонококова інфекція. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. 2017 / Сайт МОЗ України [електронний ресурс] https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/akn_honor.pdf
5. Захворювання шкіри та слизових оболонок, що спричинені вірусами папіломи людини. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. 2017 / Сайт МОЗ України [електронний ресурс] https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/akn_vpl.pdf
6. Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. 2015 / Сайт МОЗ України https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2015_916_akn_ma.pdf
7. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги. Саркоїдоз / Сайт МОЗ України https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2014_634_ukpmd_sark.pdf
8. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 27.11.2015 № 784. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги. Меланома. 2015 / Сайт МОЗ України https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2015_784_ukpmd_melanoma.pdf

9. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 18 травня 2022 року №823. Стандарт медичної допомоги «Раціональне застосування антибактеріальних і антифунгальних препаратів з лікувальною та профілактичною метою» / Сайт МОЗ України https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2022/05/2022_823_smd_rac_antybact.pdf
10. Профілактика, діагностика та лікування опортуністичних інфекцій та супутніх хвороб у ВІЛ-інфікованих осіб. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. 2017 / Сайт МОЗ України https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/akn_oport.pdf
11. Псоріаз, включаючи псоріатичні артропатії. Клінічна настанова, заснована на доказах (оновлена). 2016 / Сайт МОЗ України [електронний ресурс] https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/kn_psoriaz.pdf
12. Сифіліс. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. 2017 / Сайт МОЗ України https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/akn_syph.pdf
13. Туберкульоз. Клінічна настанова, заснована на доказових даних. 2021 / Сайт МОЗ України [електронний ресурс] https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/2021_11_18_kn_tuberkuloz.pdf
14. Урогенітальна трихомонадна інфекція. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. 2017. Сайт МОЗ України [електронний ресурс] https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/akn_trih.pdf
15. Урогенітальний кандидоз. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. 2017 / Сайт МОЗ України [електронний ресурс] https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/akn_kand.pdf
16. Урогенітальний мікоплазмоз. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. 2017 / Сайт МОЗ України [електронний ресурс] https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/akn_miko.pdf
17. Урогенітальний хламідіоз. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. 2017 / Сайт МОЗ України [електронний ресурс] https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/akn_hlamid.pdf
18. Денисенко О. І. Алергодерматози в йододефіцитному регіоні: монографія. Чернівці : БДМУ, 2010.
19. Дюдюк А. Д. та співавт. Інфекції, що передаються статевим шляхом : навчальний посібник. Київ: Поліграф плюс, 2012.
20. Калюжна Л. Д. Дитяча дерматовенерологія : підручник. Київ: "Грамота", 2014.
21. Карвацька Ю. П., Денисенко О. І. Вугрова хвороба у жителів йододефіцитного регіону: аспекти етіопатогенезу та лікування : монографія. Чернівці : БДМУ, 2017.
22. Клінічна паразитологія : навчальний посібник / В. П. Пішак, Т. М. Бойчук, Ю. І. Бажора та ін. Чернівці : Медакадемія, 2003.
23. Літус О. І., Литвиненко Б. В., Хобзей К. М. Метотрексат в дерматології. Методичні рекомендації, Київ, 2016.
24. Менеджмент пацієнтів із гніздовою алопецією / за ред. Ю. С. Овчаренко, І. М. Сербіної. Харків: Видавничий дім «Харизма плюс», 2021.
25. Міжнародна статистична класифікація хвороб МКХ-10. "Короткий адаптований варіант, заснований на Міжнародній статистичній класифікації хвороб і проблем, пов'язаних із здоров'ям, 10-го перегляду, прийнятої 43-ю Всесвітньою Асамблеєю Охорони Здоров'я".
26. Надання дерматологічної допомоги на рівні первинної лікарняної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій. Київ, 2014.
27. Персоналізований підхід до зовнішньої терапії в дерматології / О. І. Літус, Т. В. Проценко, Я. М. Юрчик [та ін.]. Перше вид. Київ : Видавництво "MedKnowHubPress", 2020.
28. Сизон О. О. Дерматологія, венерологія / За загальною редакцією О. О. Сизон. Львів: ТзОВ «ДрукЗахід», 2017.

29. Сокол А. М. Богачик Н. А., Москалюк В. Д. Інфекції зовнішніх покривів : Навчальний посібник. Чернівці : БДМУ, 2008.
30. Уніфікація лабораторних методів дослідження в діагностиці захворювань, що передаються статевим шляхом / Укладачі: І. І. Мавров, О. П. Белозоров, Л. С. Тацька та ін. Харків: Факт, 2000.
31. Atlas of Pediatric Dermatoscopy G.Micali, F.Lacarrubba, G.Stinco, G.Argenziano, I.Neri – Springer, 2018.
32. Color atlas & Synopsis of Clinical Dermatology / K. Wolff, R.A. Johnson, S.D. Fitzpatrick's. McGraw-Hill, 2005.
33. Color Atlas of Tropical Dermatology and Venerology / K. F. Schaller et al. Springer-Verlag, 1994.
34. Dermatology, Venerology. Textbook / Under the edit. of Prof. V. I. Stepanenko. Kyiv.: KIM, 2013.
35. Dermatology. Venerology: Atlas in Ukrainian and English languages / Дерматологія. Венерологія: атлас / за ред. : Т. В. Святенко, І. В. Свистунова. Вінниця: Нова кн., 2020.
36. Dermoscopy criteria review. R.Johr, W.Stolz - McGraw Hill, 2020.
37. Dermatovenerology modules: Manual / V. H. Koliadenko, T. P. Vysochanska, O. I. Denisenko. Kyiv : AUS MEDICINE Publishing, 2010.
38. Fundamentals of diagnosis and treatment in dermatovenerology / O. I. Denysenko, M. Yu. Haievska, M. P. Perepichka et al. Chernivtsi, 2020.
39. Habif T. P. Clinical Dermatology. Elsevier, 2016.
40. Clinical Practice Guidelines for Cutaneous Lymphomas, 2015 / <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6170068/>
41. Guideline for diagnosis and treatment of deep mycosis (2001) / <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11505521/>
42. Guidelines for the management of dermatomycosis (2019) / <https://doi.org/10.1111/1346-8138.15618>
43. Primary Cutaneous Lymphomas: ESMO Clinical Practice Guidelines (2018) / [https://www.annalsofoncology.org/article/S0923-7534\(19\)31693-X/pdf](https://www.annalsofoncology.org/article/S0923-7534(19)31693-X/pdf)
44. Sexually Transmitted Infections. Management guidelines (2015) / <https://www.cdc.gov/std/tg2015/tg-2015-print.pdf>

13.3. Інформаційні ресурси

1. <https://moz.gov.ua/> Міністерство Охорони Здоров'я України
2. <https://www.who.int/home> Всесвітня Організація Охорони Здоров'я
3. <https://uadv.org.ua/> Українська Академія Дерматовенерології
4. https://www.facebook.com/MedKnowHub/?era=search_box Medical Knowledge Hub
5. <https://www.eadv.org/> Європейська Академія Дерматовенерології
6. <http://uadv.org.ua/> Українська Асоціація лікарів дерматовенерологів і косметологів
7. <https://www.aad.org/> Американська Асоціація Дерматології
8. <https://www.intsocderm.org/i4a/pages/index.cfm?pageid=1> Міжнародне Товариство Дерматології
9. <http://moodle.bsmu.edu.ua>
10. <http://dermatology.bsmu.edu.ua/>